

คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ และเป็นเจตจำนงขององค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตภาครัฐ

สำนักงานปลัด ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยคัดเลือกกระบวนการงาน ๑ กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงในการทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ

สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ

๑. ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

- ๑) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๘)
- ๒) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๓. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

- ๓.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)
- ๓.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- ๓.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (risk Level Matrix)
- ๓.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

๔. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง

๔.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

- ☒ ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กิจกรรมงาน : การขอหนังสือรับรองการก่อสร้างบ้าน

ตารางที่ ๑ ความเสี่ยง (Know Factor และ Know Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Know Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ		✓

๔.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

สถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างการปฏิบัติตามปกติควบคุมได้

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (ตามสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ	✓			

๔.๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (risk Level Matric)

๑) ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงินในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงินในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ แสดง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ	๑	๑	๒

ตารางที่ ๔ แสดงระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ		๑

ตารางที่ ๕ แสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใดในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ	✓		

๔.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

๑) ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ระดับดี หมายถึง จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับพอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเกิดรายจ่ายเพิ่ม มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๖ แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใดในการให้บริการหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้มารับบริการ	ดี	✓		

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ/พฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการ ดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ด้านความเสี่ยงการ ทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต	การขอหนังสือรับรอง การก่อสร้างบ้าน	เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่น ใดในการให้บริการหรือ อำนวยความสะดวกแก่ผู้มา รับบริการ	๑) ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับ เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๒) ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ๓) ผู้บังคับบัญชาดำเนินการให้มีการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามผล การตรวจสอบต่อไป	ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง กันยายน ๒๕๖๖	สำนักงานปลัด กองช่าง

(นายหมะ เจ๊ะมะ)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะมิยอ